

הוראת קבע אכ"א

תאריך פרסום:	תאריך עדכון:	מספר ההוראה: 33-05-01
	22/4/2021	
שם הפרק: 33 - משטר ומשמעת		
שם ההוראה: כללי ההופעה והלבוש		

(ב) חיילת בשירות הקבע תאסוף את שיערה במלואו על העורף או על הקודקוד, אם אורך השיער עובר את קו כותפות המדים או אם השיער נשען עליו. האיסוף יתבצע כאמור בסעיף קטן (א) לעיל.

(ג) חיילת, האוספת את שיערה, תאסוף את כל השיער ולא רק חלק ממנו.

(5) שיער קלוע בצמה אחת או במספר צמות, ובלבד שהשיער יהיה אסוף כולו מאחור.

(6) אין לקלוע שיער בצורת "ראסטות".

(7) חיילת רשאית לצבוע את שיערה בגוון טבעי בלבד. חיילת לא תצבע את שיערה ביותר משני גוונים טבעיים. גוונים אלו יהיו משולבים בשיער כולו ולא חלקים ממנו. הגוונים ייצבעו משורש השערה ולכל אורכה.

39. חייל או חיילת במסלול עתודה

א. חיילת המשתייך למסלול העתודה, החוזר מדחיית שירות למטרת הכשרה ראשונית, ומוצב לסוג שירות חובה למשך תקופה שאינה עולה על חודש ימים, לא יחויב בהנחיות תספורת וגילוח כמפורט בהוראה זו. עם זאת, החיילת יתייצב להכשרה הראשונית בשיער מסודר, מסורק ואסוף למען הסר ספק, במידה וחיילת כמפורט לעיל מוצב לסוג שירות חובה למשך תקופה העולה על חודש ימים ינהג על פי כללי ההופעה והלבוש המפורטים בהוראה זו בדומה לחיילת בשירות חובה.

40. פטור רפואי מתספורת

א. חייל שאינו יכול לעמוד בהנחיות האמורות לעיל בנושא התספורת מסיבה רפואית, יפנה לקבלת אישור מקר"פ פעילה – ענף המיון הרפואי במקרפ"ר.

ב. חייל שמסיבה רפואית קיבל פטור מתספורת יועסק בתפקיד ייצוגי, כגון נגן בתזמורת צה"ל, משמר כבוד, זקיף וכי, רק באישור רמ"ט אכ"א.

41. חריגה מהוראה זו

א. חייל שתספורתו חורגת מהאמור בהוראה זו, רשאי מפקדו או נגד היחידה לחייבו להסתפר.

42. גילוח

א. חלה חובה על חייל לגלח את פניו מידי יום, לפני מסדר הבוקר או בטרם יציאתו למקום שירותו. בסדרות אימונים, בשדה או בתנאי תעסוקה מיוחדים, רשאי מפקד היחידה לקבוע בפקודות השגרה היומיות מועד אחר לגילוח היומי. יובהר כי אין לכפות על חייל גילוח בשבת, אף אם הוא בתפקיד.

הוראת קבע אכ"א

תאריך פרסום:	תאריך עדכון:	מספר ההוראה: 33-05-01
	22/4/2021	
שם הפרק: 33 - משטר ומשמעת		
שם ההוראה: כללי ההופעה והלבוש		

43. גידול זקן או שפם

א. הגדרות:

- (1) "שפם" - שיער פנים מלא ועבות הגדל בין השפה העליונה של הפה לאף אשר מהווה חלק מדמותו והווייתו של החייל לאורך זמן.
- (2) "זקן" - שיער פנים מלא ועבות של חייל אשר מהווה חלק מדמותו והווייתו של החייל לאורך זמן והכל בהתאם לכללים הבאים:
 - (א) הזקן והשפם יהיה מסודר והולם את ההופעה הצבאית הנאותה;
 - (ב) זקן מלא ועבות מהפאות יורד עד הסנטר (כולל שפם) או זקן "צרפתי", המתחיל מאמצע הפנים ויורד עד הסנטר (כולל שפם).
 - (ג) חייל המגדל זקן יהיה רשאי לנוע כשזקנו אינו מלא ועבות רק בתקופה שבה החל לגדל את זקנו.
 - (ד) חייל רשאי לסדר זקנו או שפמו, אך אינו רשאי לקצצו לכדי זיפים.
- (3) "היתר" - היתר חריג לגידול זקן או שפם כמפורט בפרק זה.
- (4) "הגורם המוסמך" -
 - (א) לחיילים בשלב הטירונות וההכשרה הראשונית - מפקדי בא"ח/בט"רים/בה"דים בדרגת סא"ל לפחות.
 - (ב) למשתמטי גיוס ועריקים (שערקו לפני 24/12/2015) - מפקד בסיס הכליאה בדרגת סא"ל.
 - (ג) ליתר החיילים - מפקד יחידת רישום (כהגדרתה בפ"מ- 01.101 "ארגון הצבא ויחידותיו, תקינה ושיאי כ"א") בדרגת סא"ל לפחות. ביחידה בה מפקד יחידת הרישום הנו בדרגת תא"ל ומעלה, יוסמך קצין בדרגת אל"מ לפחות, ע"י מפקד היחידה.
- (5) "הגורם הממליץ" - מפקדו של החייל בדרגת רס"ן ומעלה או מ"פ בדרגת סגן ומעלה.
- (6) "הגורם הקולט את החייל לשירות" -
 - (א) למתגייסים ביום גיוס - מפקד שרשרת חיול במיטב.
 - (ב) לעתודאים החוזרים לשירות - רמ"ד עתודה במיטב.
 - (ג) לבני ישיבות החוזרים לשירות - רמ"ד ביני"ש במיטב.
 - (ד) לחוזרים לשירות לאחר שגיוסם נדחה לצורך שיבוץ - רמ"ד סדיר ומעבר במיטב.
 - (ה) לחוזרים לשירות לאחר שחרורם - מפקד שרשרת חיול במיטב.
 - (ו) חוזרים לשירות קבע וחוזרים לשירות מחל"ת העולה על שנה - מ' המרכז לגיוס לקבע.

הוראת קבע אכ"א

תאריך פרסום:	תאריך עדכון:	מספר ההוראה: 33-05-01
	22/4/2021	
שם הפרק: 33 - משטר ומשמעת		
שם ההוראה: כללי ההופעה והלבוש		

(7) "יום הבחינה" - יום הגיוס, יום החזרה לשירות לאחר שחרור, יום החזרה לשירות לאחר דחיית

שירות או יום החזרה לשירות לאחר תקופת חל"ת העולה על שנה.

(8) "רב צבאי" -

(א) כאשר הגורם המוסמך הינו מפקד הבא"ח/הבט"ר/הבה"ד - רב הבא"ח/הבט"ר/הבה"ד.

(ב) כאשר הגורם המוסמך הינו מפקד בסיס הכליאה - רב בסיס הכליאה.

(ג) כאשר הגורם המוסמך הינו מפקד יחידת הרישום בדרגת סא"ל לפחות - רב היחידה.

ב. חייל לא יגדל זקן או שפם, למעט אם קיבל היתר חריג, כמפורט להלן:

1) היתר מטעמים אישיים:

(א) היתר מטעמים אישיים יינתן על-ידי הגורם המוסמך, אם מצא כי גידול הזקן או השפם

מטעמים אישיים מהווה חלק מדמותו, מהווייתו או מזהותו של החייל או כי קיימת סיבה חריגה המצדיקה מתן היתר.

(ב) בחינת הגורם המוסמך כאמור בסעיף-משנה (א) לעיל, תתבסס על בקשה שימלא החייל לפי

נספח יא' טופס 18 א', וכן על המלצתו המנומקת של הגורם הממליץ. הגורם הממליץ ייתן

המלצתו המנומקת לאחר שיקיים פגישה עם החייל בעניין. הגורם המוסמך ינמק את

החלטתו על גבי טופס 18 ב'.

(ג) ההיתר יעמוד בתוקפו למשך שנה ממועד נתינתו. בתום שנה, רשאי החייל לשוב ולבקש

היתר. מי שהחזיק בהיתר לגידול זקן והעביר בקשה חדשה להיתר סמוך לפקיעת ההיתר, לא

יהא חייב לגלח את זקנו עד להחלטה סופית בבקשתו בהתאם להוראה זו (לרבות החלטה

בערעור, אם בחר לערער). מפקדו של החייל יציין על גבי הבקשה את מועד העברתה על ידי

החייל לטובת קבלת המלצתו.

2) היתר מטעמים אישיים- דתיים:

(א) היתר מטעמים אישיים- דתיים יינתן על-ידי הגורם המוסמך, אם מצא כי גידול הזקן או

השפם מטעמי דת מהווה חלק מדמותו, מהווייתו או מזהותו של החייל.

(ב) בחינת הגורם המוסמך כאמור בסעיף-משנה (א) לעיל, תתבסס על בקשה שימלא החייל לפי

נספח יא' טופס 18 א', על המלצתו המנומקת של הגורם הממליץ, שתינתן לאחר שיקיים

פגישה עם החייל בעניין, ועל המלצת רב היחידה של החייל. רב היחידה יגבש המלצתו

הוראת קבע אכ"א

תאריך פרסום:	תאריך עדכון:	מספר ההוראה: 33-05-01
	22/4/2021	
שם הפרק: 33 - משטר ומשמעת		
שם ההוראה: כללי ההופעה והלבוש		

בהתבסס על בקשת החייל, המלצת הגורם הממליץ ושיחה או פגישה עם החייל במידת הצורך או לפי המלצת המפקד.

הגורם המוסמך ייוועץ עם הרב הצבאי וינמק את החלטתו על גבי טופס 18 ב'.

- (ג) ההיתר יעמוד בתוקפו למשך שנה ממועד נתינתו. בתום שנה, רשאי החייל לשוב ולבקש היתר. מי שהחזיק בהיתר לגידול זקן והעביר בקשה חדשה להיתר סמוך לפקיעת ההיתר, לא יהא חייב לגלח את זקנו עד להחלטה סופית בבקשתו בהתאם להוראה זו (לרבות החלטה בערעור, אם בחר לערער). מפקדו של החייל יציין על גבי הבקשה את מועד העברתה על ידי החייל לטובת קבלת המלצתו.
- (3) היתר מטעמים אישיים-רפואיים:

(א) אם קיים צורך רפואי, יפנה החייל לקבלת היתר מטעמים אישיים-רפואיים מרופא יחידתו. רופא היחידה רשאי לאשר היתר זמני לגידול זקן או שפם עד 14 יום. החייל יחזיק את ההיתר בצמוד לתעודת החוגר שלו.

(ב) חייל שקבע לו רופא צבאי מורשה על-ידי מקרפ"ר – ענף רת"ס, היתר לגידול זקן מעל 14 יום, יחזיק את ההיתר בצמוד לתעודת החוגר שלו. בהיתר זמני יפורט משך הזמן שבו החייל יהיה רשאי לגדל זקן מטעמים רפואיים, בהתאם לקבוע בהוראות קרפ"ר.

(ג) חייל שקיבל היתר כאמור, יגדל את זקנו בהתאם לכללי גידול הזקן המפורטים בהוראה זו.

(4) היתר זמני לגידול זקן או שפם:

(א) היתר זמני לגידול זקן או שפם יינתן לחייל שנמצא כי ביום הבחינה, גידל זקן או שפם, וביקש היתר זמני לגידול זקן מטעמים אישיים, מטעמים אישיים-דתיים או מטעמים אישיים-רפואיים.

(ב) היתר זמני לגידול זקן או שפם יינתן על ידי הגורם הקולט את החייל לשירות.

(ג) היתר כאמור בסעיף-משנה (א) לעיל יינתן לפי נספח יא' טופס 18 ג' להוראה זו ויעמוד בתוקפו במשך 30 ימים מיום הבחינה. בתוך תקופה זו יהא על החייל להגיש את בקשתו להיתר מטעמים אישיים או להיתר מטעמים אישיים-דתיים. הגיש החייל בקשתו בתוך התקופה האמורה, לא יהא חייב לגלח את זקנו עד להחלטה סופית בבקשתו בהתאם להוראה זו (לרבות החלטה בערעור, אם בחר לערער).

(ד) חייל ישא את ההיתר כאמור בסעיף-משנה (א) לעיל, והעתק מהבקשה להיתר חריג לגידול זקן שהגיש למפקדו, הנושאת מועד הגשתה.

		
הוראת קבע אכ"א		
תאריך פרסום:	תאריך עדכון:	מספר ההוראה: 33-05-01
	22/4/2021	
שם הפרק: 33 - משטר ומשמעת		
שם ההוראה: כללי ההופעה והלבוש		

ג. הטיפול בבקשה למתן היתר מטעמים אישיים או מטעמים אישיים-דתיים :

- (1) בקשת החייל להיתר תוגש לגורם המוסמך דרך נגד המשמעת ביחידת החייל, ואם הוגשה בקשה להיתר זמני – תוגש הבקשה להיתר תוך חמישה ימי עבודה מקבלת ההיתר הזמני.
- (2) החלטת הגורם המוסמך בבקשה למתן היתר של חייל המתגייס לשירות תינתן עד תום תקופת ההיתר הזמני או עד מועד סיום הטירונות או ההכשרה הראשונית, לפי המוקדם מביניהם.
- (3) החלטת הגורם המוסמך ביתר הבקשות למתן היתר תינתן תוך 30 יום מהגשת הבקשה להיתר.
- (4) חייל הנושא היתר זמני, לא יחויב לגלח את זקנו או שפמו, בטרם קבלת החלטת הגורם המוסמך בבקשה להיתר.
- (5) היתר יינתן על גבי טופס 18 ב' ויועבר לנגד המשמעת ביחידה. אם הועבר ההיתר כקובץ סרוק או בפקס, תוקפו מותנה בחתימת יד של נגד המשמעת ביחידה או מפקד בדרגת רס"ן לפחות ביחידה. נגד המשמעת ביחידה יעביר את ההיתר לחייל. החייל יחזיק את ההיתר בצמוד לתעודת החוגר שלו.

ד. מעבר יחידה וסיפוח :

- (1) היתר שניתן לחייל, ימשיך לעמוד בתוקפו גם אם הוצב או סופח החייל ביחידה אחרת.
- (2) בקשה חדשה להיתר של חייל אשר נמצא בסיפוח, תידון ע"י הגורם המוסמך של היחידה בה מוצב החייל בהתאם להוראה זו.

ה. גילוח הזקן וגידולו מחדש :

- (1) ההיתר לפי סעיף ב' לעיל בטל במקרה והחליט החייל לגלחו. במקרה זה החייל יכול להגיש בקשה חדשה לקבלת היתר חריג לגידול זקן או שפם לפי הוראה זו.

ו. ביקורת ומעקב :

- (1) נגד היחידה או בעל תפקיד שייקבע על ידי מפקד היחידה יבצע מעקב אחר תהליך בקשת ההיתר ותשובותיהם של הגורמים המוסמכים לכך על פי הנהלים בנושא המופיעים בהוראה זו. המעקב יבוצע על גבי טופס 18 ד'. ניתן לבצע מעקב זה באופן ממוחשב בהתאם לטבלה המצוינת בטופס זה.

ז. ביטול היתר :

- (1) חייל שהפר את האמור בהוראה זו, רשאי הגורם המוסמך לבטל את ההיתר שנתן, לאחר ששמע את טענותיו של החייל בכתב או בע"פ בהתאם להחלטת הגורם המוסמך.

הוראת קבע אכ"א

תאריך פרסום:	תאריך עדכון:	מספר ההוראה: 33-05-01
	22/4/2021	
שם הפרק: 33 - משטר ומשמעת		
שם ההוראה: כללי ההופעה והלבוש		

2) אין בסעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של הגורם המוסמך לעיין מחדש בהחלטה לתת היתר, ובהתאם לצורך לבטל היתר שניתן, אם התגלה כי העובדות שהוצגו בעת הבקשה להיתר אינן נכונות או אם חל שינוי במצב הדברים מאז הגשת הבקשה.

ח. ערעור:

- 1) לא ניתן לחייל היתר, או שבוטל ההיתר, רשאי החייל להגיש ערעור אחד בלבד על החלטה זו בתוך חמישה ימי עבודה.
- 1) הערעור ידון בפני מפקדו של הגורם המוסמך אשר דן בבקשתו שדרגתו אל"ם לפחות.
- 2) על אף האמור בסעיף קטן 2) לעיל, ערעור על החלטתו של מפקד בא"ח/בט"ר/כה"ד או מפקד בסיס כליאה יועבר לקצין המשא"ן האגפי/זרועי/פיקודי בתוך חמישה ימי עבודה, למעט ערעור של חייל בשלב טירונות או הכשרה ראשונית במגל, במקרה זה יועבר הערעור למפקד מגל.
- 3) אין בעצם הגשת הערעור לפי סעיפים 2) ו-3) לעיל, משום מתן היתר. ואולם, חייל אשר במועד הגשת הבקשה גידל זקן לפי היתר קודם, לא יידרש לגלח את זקנו עד למועד קבלת ההחלטה בערעור.
- 4) החלטה בגין הערעור תתקבל על-ידי מפקדו של הגורם המוסמך בתוך 14 ימים מיום הגשת הערעור.
- 5) המפקד ינמק את החלטתו על גבי טופס הערעור.
- 6) רע"ן המשטר והמשמעת רשאי להאריך את התקופה האמורה ב-14 ימים נוספים.
- 7) ערעור על אי קבלת היתר זמני לגידול זקן או שפם ממיטב –
 - (א) החייל יפנה לנגד המשמעת ביחידה ובהעדרו למפקדו אשר יגיש ערעור למיטב - למפקד שרשרת החייל, באמצעות המייל תוך 48 שעות מרגע הגעת החייל ליחידה ובצירוף תמונת החייל. חייל המערער על אי-קבלת היתר זמני לגידול זקן או שפם מטעמים אישיים-דתיים יצרף לערעור את המלצת רב היחידה והמלצת רע"ן הלכה ברבצ"ר.
 - (ב) החלטה בגין הערעור תתקבל ממיטב בכתב עד 96 שעות מרגע הגעת החייל ליחידה. עד מתן החלטה בכתב בערעור לא יידרש החייל לגלח את זקנו.

ט. בקשה חוזרת:

- 1) חייל שבקשתו נשללה (כולל ערעור) או שההיתר שניתן לו בוטל, אינו יכול להגיש בקשה חוזרת להיתר, אלא אם חל שינוי משמעותי בדמותו, בהווייתו או בזהותו של החייל מטעמים אישיים או מטעמי דת. מפקדו של החייל בדרגת סא"ל לפחות יחליט האם חל שינוי משמעותי.

הוראת קבע אכ"א

תאריך פרסום:	תאריך עדכון: 22/4/2021	מספר ההוראה: 33-05-01
שם הפרק: 33 - משטר ומשמעת		
שם ההוראה: כללי ההופעה והלבוש		

י. אישורים חריגים:

1) רמ"ט אכ"א רשאי להתיר חריגים לאמור בהוראה זו.

יא. תחילה:

1) הוראה זו תיכנס לתוקפה החל מיום פרסומה.

יב. הוראות מעבר:

- 1) מי שהחזיק בהיתר לגידול זקן ביום פרסום ההוראה והעביר בקשה להיתר חריג לגידול זקן למפקדו עד ליום 1 באוקטובר 2020, לא יהא חייב לגלח את זקנו עד להחלטה סופית בבקשתו בהתאם להוראה זו (לרבות החלטה בערעור, אם בחר לערער). מפקדו של החייל בדרגת רס"ן יציין על גבי הבקשה את מועד העברתה על ידי החייל לטובת קבלת המלצתו. לעניין סעיף זה "מי שהחזיק בהיתר לגידול זקן ביום פרסום ההוראה" – לרבות, היתר שהיה בתוקף ביום 2 ביולי 2020.
- חייל יישא את ההיתר והעתק מהבקשה להיתר חריג לגידול זקן שהגיש למפקדו, הנושאת מועד הגשתה.
- 2) לא הגיש החייל בקשה להיתר חריג לגידול זקן כאמור בסעיף משנה (1), ההיתר שהחזיק בידו לפי הסדר קודם – בטל.
- 3) לאחר קבלת המלצת מפקדו, יעביר החייל את הבקשה להיתר חריג לגידול זקן לנגד המשמעת ביחידתו אשר יעבירה כדלקמן:
- (א) בקשה להיתר חריג לגידול זקן מטעמים אישיים – תועבר על ידי נגד המשמעת לגורם המוסמך.
- (ב) בקשה להיתר חריג לגידול זקן מטעמים אישיים-דתיים – תועבר על ידי נגד המשמעת לרב היחידתי לצורך קבלת המלצתו. נתן הרב היחידתי המלצתו, ישיב את הבקשה לנגד המשמעת ביחידתו של המבקש, אשר יעבירה לגורם המוסמך.
- 4) סעיפי-משנה (1) עד (3) לא יחולו על היתר לגידול זקן מטעמים רפואיים שניתן עובר ליום פרסום הפקודה. היתר זה ימשיך לעמוד בתוקפו בהתאם לתקופה הקבועה בהיתר.

44. גילוח ותספורת בחגים ובמועדים

הוראת קבע אכ"א

תאריך פרסום:	תאריך עדכון:	מספר ההוראה: 33-05-01
	22/4/2021	
שם הפרק: 33 - משטר ומשמעת		
שם ההוראה: כללי ההופעה והלבוש		

א. חייל בשירות החובה, המקיים אורח חיים דתי רשאי שלא להסתפר ולהתגלח במועדים שלהלן. קצין בדרגת רס"ן ומעלה יאשר זאת על גבי טופס 18-1 המצורף כשגיאה! מקור ההפניה לא נמצא. להוראה זו.

(1) ימי ספירת העומר – מהיום הראשון של חג הפסח (ט"ו בניסן) ועד לחג השבועות (ז' בסיוון), פרט ליום העצמאות ול"ג בעומר, שבהם מותר להסתפר ולגלח את הזקן. בנוסף, רב צבאי רשאי לאשר בכתב בתקופה זו לחייל המקיים אורח חיים דתי, להסתפר ולגלח את זקנו בהתאם למנהג אבותיו.

(2) ימי בין המצרים – מ"ז בתמוז ועד י' באב, או בימים שבין א' באב ל-י' באב.

(3) חול המועד פסח וסוכות – ט"ז בתשרי עד כ"ג בתשרי, ט"ז בניסן עד כ"ב בניסן.

ב. חייל בשירות הקבע, המקיים אורח חיים דתי ושאינו מגדל זקן בשגרה, רשאי שלא להסתפר ולהתגלח, כאמור בסעיף משנה א' לעיל, ללא צורך באישור מפקדו וללא חובת הצטיידות באישור כתוב.

45. מנהגי אבליים

א. הוראה זו, העוסקת בתספורת וגילוח, אינה חלה על חייל אכל עד תשעים ימים מפטירת אחד ההורים, או שלושים ימים מפטירת אחד הקרובים שעליהם חייל חייב להתאבל לפי דיני דתו.